

2. Ter Mudén : van eenen Scepe (1408)

Met veel belangstelling las ik het vonnis van 1408, over een schip, dat onwettig verkocht was. Dit stuk werd medegedeeld door onze vriend R. Crois in R.d.P. XI, blz. 148. Men vroeg mij wat de juiste inhoud van deze akte was.

- - o - -

Jan Weytemoet bezat een schip dat hij naar de Baltische Zee (Oostzee) zond al over zee (bi der zouter Zee) en niet over de binnenwaters (tussen de Zeeuwse Eilanden, over Utrecht, Dortrecht, De Zuiderzee, de Waddenzee en de Duitse Bocht - zie daarover R.d.P. X, blz 166).

Op het schip had hij een schipper aangesteld die terzelvertijd stuurman was. In een van de havens van de Baltische Zee had deze schipper door dobbelen met teerlingen al zijn goed en geld verloren. Daarom verkocht hij aldaar het schip aan een Hanzeaat (Oosterling). De verkoop gebeurde voor de schepenen van de havenstad, die aan de koper daarover een charter afleverden. De nieuwe eigenaar stelde een nieuwe schipper, Jan Pateel, op het schip en gaf het een lading bestemd voor Sluis.

Wanneer Jan Weytemoet zijn schip terugzag in het Zwin, deed hij het aanslaan (door de Baljuw van het Water). Er werd hem een dag aangewezen waarop het proces zou afgehandeld worden door de schepenen van Mude, die de rechtsmacht hadden in het Zwin.

Jan Weytemoet bewees dat het schip zijn eigendom was wanneer het uit het Zwin wegvaarde, omdat hij het betaald had en het hout en het ijzer daartoe had geleverd. Jan Pateel bewees dat zijn meester het schip gekocht had met zijn eigen geld, en dat hij als schipper aldaar zijn verblijf had (waarop hij zijn maaltijden en zijn brood at). Hij beloofde de nodige getuigenissen voor te leggen, maar deze getuigenissen moesten uit het buitenland komen (over zee ende zand) omdat de verkoop aldaar was gebeurd; en dat deze getuigenissen evenveel waard waren als deze uit het binnenland.

Het vonnis van de schepenen van Mude luidde dat in onderhavig geval degene die het schip had doen bouwen, er ook de eigenaar van bleef.